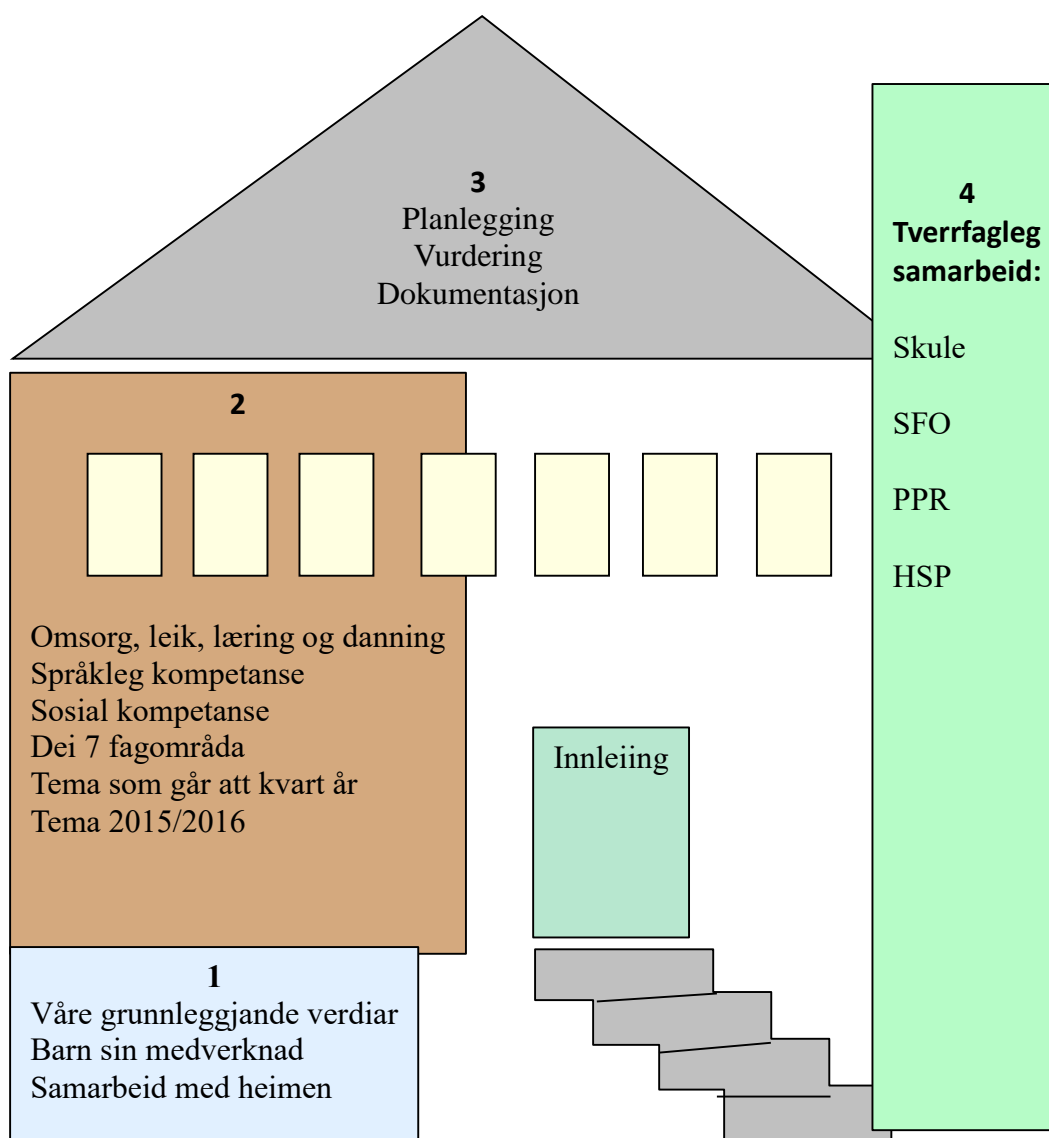

Årsplan for Jostedal barnehage 2015/2016

INNLEIING

Jostedal barnehage er i lag med Jostedal skule, ein del av Jostedal oppvekstsenter. Barnehagen ligg i tilknytning til samfunnshuset og skulen ligg like ved. Sfo er i lag med barnehagen om morgonen.

Barnehageåret 2015/2016 er det frå 15.september 19 barn i alderen 1 – 5 år. Barnehagen er dette året utvida til 24 plassar, med ekstra areal i Matsalen.

Dei tilsette er:

Mette F. Reinertsen, styrar/rektor

Anne Kristin H. Halveg, ass styrar/rektor og ped.leiar

Oddbjørg Ese , ped.leiar

Karine Blikra, førskulelærer

Bodil Blikra, fagarbeider

Karianne Kveane, assistent

Gunn Jorunn Krokjelet, assistent

Andrea Berget, lærling fram til 01.01.2016

(Alle i varierende stillingstorleik)

Barnehagen og skulen har Språkutvikling som felles satsingsområder. I barnehagen vil Samtale og Musikkk blir sentrale tema gjennom heile året. Me vil vidareføre både bok-prosjekt, rim- regler- dikt og song. Ved å nytte metoden Dialogisk lesing, skal me bruke ein del tid på boka Larven Aldrimett, og knyte prosjektet opp mot dei sju fagområda i Rammeplanen. Gjennom fysisk aktivitet skal barnehagen delta på forskingsprosjektet Prespas, som Høgskulen i Sogn og Fjordane er ansvarlege for. Me vil nytte uteområdet vårt, samt gymsal og bassenget. Årstider, Høgtider, o.s.v. kjem inn i løpet av året.

Har du tilbakemeldingar eller spørsmål så ta kontakt!

Anne Kristin H. Halveg

Ass styrar/rektor

Innleiing	S 2
1. Verdigrunnlaget	S 3
• Våre grunnleggande verdiar	S 3
• Medverknad	S 3
• Samarbeid med heimen	S 4
2. Innhaldet	S 5
3. Planlegging og samarbeid	S 16

1. VERDIGRUNNLAGET (Fundamentet)

Våre grunnleggande verdier

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggande verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. (Barnehageloven § 1 Formål, 1. ledd)

Barnehagen er ein viktig medspelar i barnehagebarna sin dannelsingsprosess. Korleis dei vaksne i barnehagen møter barna i omsorg, lek og læring er viktige brikkar i barna sin dannelsingsprosess. Me ynskjer å skape eit klima som er prega av respekt og rausheit. Me ynskjer å formidle haldningar om rettferd, det å ta hensyn til kvarandre, vise omsorg og vereause med kvarandre. Me skal ta oss tid til å lytte, tid til å vere til stades. Me prøver å halde eit jamt humør og skape eit godt klima der ungane kjenner seg trygge og tekne vare på. Me ynskjer å gje barna læring gjennom undring og gode opplevingar.

Me har få felles reglar, men legg vekt på at den vaksne vurderer situasjonen som oppstår, og handlar til det beste for barnet/barna. Dei tilsette må kunne variere mellom å vere motivator, oppdragar og rattleiar. Slik ynskjer me å vere ei støtte og hjelp for barna slik at dei kan utvikle seg til den beste versjonen av seg sjølv.

Ungane viser glede i lek, og dei viser glede når dei opplever meistring av ting som har vore vanskeleg. Gleda kjem og fram ved nærleik og felles opplevingar. Gleda og humoren vert viktig for oss å ta vare på i kvardagen. Når det blomstrar, ser me det som teikn på god trivsel, og at ungane likar å vere i lag.

Barn sin medverknad

Demokrati – Menneskeverd – Alle si stemme tel

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

(Barnehageloven § 3 Barns rett til medvirkning.)

Medverknad

Ungane blir tekne med på råd. Me tek oss tid til å lytte. Dette gjeld både verbalt språk og kroppsspråk.

- Me oppfordrar ungane til å bestemme sjølve - ikkje la andre bestemme over seg.
- I fri lek inne og ute får ungane bestemme sjølve kva dei vil leike med og kven dei vil leike med.
- I songstund får ungane vere med og bestemme songar, bok, leiker osv
- Dogåing: Ungane bestemmer sjølve når dei går på do. Vaksne kan minne på, men dei avgjer sjølve.
- Påkledning: Ungane vel til ein viss grad kva dei vil ha på (vaksne sikrar at det er varmt og tørt nok).
- Måltid: Ungane avgjer sjølv når dei er mette og kva dei vil ete av det som står på bordet.
- Ansvar for fellesskapet. Alle kan ikkje gjere som dei vil heile tida. Når ungane får vere med å bestemme må dei lære at dei av og til lyt gje seg for at andre òg skal få bestemme.
- Ved usemje/konflikt: Rettleiing - kva kan dei gjere for å bli einige? Komme til einighet i fellesskap
- La ungane ordne opp litt sjølve.
- La ungen få kjede seg litt - stimulerer fantasien
- Ta borna sine følelsar på alvor. Ei kjensle er aldri feil. Det er lov å bli sint!
- Ha ordning med hjelpar. Dekke bord, ta inn bordkort, bestemme song, telje i gang sang.

Samarbeid med heimen

I lag med foreldra ynskjer me å skape ein god barndom for barna. For i best mogeleg grad oppnå det, treng me både eit formelt og eit uformelt samarbeid med dei heime.

Foreldremøte: 3 kvart år. Haust: Eit felles foreldremøte for heile oppvekstsenteret + eit for barnehagen åleine, Vår: Eit felles foreldremøte for heile oppvekstsenteret.

Foreldresamtalar: 2 kvart år. Ein om hausten og ein om våren. I tillegg kan nye ungar få ein ekstra foreldresamtale i samband med oppstart.

Den daglege kontakten: Me ser denne som svært viktig. Naudsynt informasjon om barnet vert overbringa mellom heim og barnehage, dette til beste for barnet.

Me ynskjer å vere tilgjengelege i leverings- og hentesituasjonen, men av praktiske årsaker er ikkje dette alltid mogeleg. Grip fatt i oss viss de har spørsmål eller opplysningar som me bør få. Praktiske meldingar frå dykk til oss, skriv me ned i ei beskjedbok slik at informasjonen når alle dei tilsette.

Månadsplan/vekeplan finn de på heimesida. Me heng opp bilde med litt tekst etter at aktivitetane er gjennomført, eller skriv på tavla på døri.

Nissefest: Ein julefest for barn, foreldre, søsken og besteforeldre i barnehage og sfo. Foreldrerådet tek seg av det praktiske, medan barnehagen har litt program og aktivitetar for barna. I år har foreldra bestemt at

Påskefrukost: Barnehagen inviterer barn, foreldre og søsken i barnehage og sfo til frukost ein morgon rett før påske.

Grillfest: Foreldre og søsken i barnehage og sfo vert inviterte til grillfest i barnehagen. Alle tek med det dei vil grille, barnehagen tenner grillen. Ein fest for å markere at barnehageåret nærmar seg slutten.

Heimeside er felles for oppvekstsenteret

På heimesida finn de mykje nyttig informasjon og m.a. månadsplan og saker frå det me har gjort:

www.oppvekst.luster.no/jostedal

2. INNHALDET

Omsorg, oppseding, leik og læring

”Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.” (Barnehageloven §2)

Dagsrytmen:

7.00: Barnehagen opnar, frileik

8.00/8.15: Medbrakt frukost, frileik

8.45: SFO ungane går til skulen

9.45: Tilrettelagt aktivitet – Grupper – Leik- deler oss Bjørnehiet og Revehiet

11.00: Rydding

Vaske hender

Samling før mat

11.30: Mat i to grupper

Kvilestund i to grupper

Leik ute - felles

14.15: Frukt

16.15: Barnehage og sfo stenger

Dagsrytmen er rettleiande. Tidene kan variere litt frå dag til dag.

Leik:

Innhald:

- Barna leiker med det dei vil, t.d rolleleik, teikne, spel, konstruksjonsleik o.a.
- Personalet les bøker, er med på spel og ser elles til at leiken flyt.
- Hjelper til å løyse konflikter
- Personalet observerer ferdigheiter og ser om barna får vere med i leiken m.m.

Mål:

- Barna skal ha ein god barndom.
- Leik er barna sin hovudaktivitet og føresetnad for trivsel.
- Allsidig utvikling, jf Rammeplan for bhg
- Bearbeide ting som kan vere vanskeleg.
- At barnet skal utvikle seg i det tempo som er naturleg for den einskilde.

Tilrettelagt aktivitet/grupper:

Innhald:

- Tilrettelagt aktivitet kan vere samlingstund, formingsoppgåver, gymsal, turar m.m. Det er fyrst og fremst desse aktivitetane som vert skisserte i månadsplan.

Mål:

- Jobbe med dei 7 fagområda i rammeplan.
- Allsidig utvikling jf Rammeplan for barnehagen.

Rydding/ handvask/samling før mat:

Innhald:

- Ei hovudoppyrdding før måltid
- Eit personale steller i stand måltid og dekkar bord.
- Eit personale har samling med barna. Aktiviteten kan vere song, leikar, lese bøker o.s.v. Eit barn er hjelper og har nokre oppgåver kring måltidet. Vedkommande får hjelpe til med å stelle i stand måltidet, dekke bord, be til bords, ringe med bjølla, telje i gang sang/regle.

Mål:

Rydding:

- Godt å få starte på nytt i leiken. Nye konstallasjoner i leiken.
- Lære å sortere
- Ta ansvar i fellesskapet.

Handvask:

- Lære gode hygiene.
- Redusere smittefare.

I samling

- Allsidig utvikling jf Rammeplan for barnehagen.

Måltid:

Innhald :

- Hovudmåltidet er fast på både Bjørnehiet og Revehiet
- Som oftast et me brødsiver, men graut, suppe, vafler, pannekaker m.m. står av og til på menyen.
- Me brukar bordkort, men har ikkje faste plassar.
- Ordenshjelp får velje korleis song/regle me skal starte måltidet med. Mykje bruka er: (med rørsler)

*Ormen den lange,
kraup som ein slange,
over eit gjerde,
stal seg ei pære,
delte den i to,
ver så god.*

Mål

- Ein sosial arena kring måltidet
- Sunt og allsidig kosthald
- Lære god bordskikk (Bruke normalt stemmeleie, sende mat til kvarandre, hjelpe kvarandre, vente på tur, prøve å ete opp det ein tek til seg)
- Sjølvstendetrening (Klare å smørje maten sjølv, slå i mjølk i koppen, ete med skei osv)
- Konsentrasjonstrening (Halde fokus på eigen aktivitet sjølv om det er mykje anna aktivitet kring dei.)
- Koordinasjonstrening (auge/hand, Kropp/auge/hand/munn)
- Språkstimulering(Lære namn på ulike pålegg, redskap, preposisjonar og begrep, samtale)
- Tal trening (1 pølse osv)
- Sosial kompetanse(samtale, vente på tur, dele)

Kvilestund

Innhald:

- Dei som skal sove får legge seg i vogn ute.
- Dei andre kviler på madrasser under eit teppe, og lyttar til roleg musikk/ lydbok.

Mål:

- Roe ned litt og ta seg litt inn att.
- Motvirke stress.

Av- og påkledning:

Innhald:

- Ein tilsett ryddar etter mat.
- Dei som går ut må ta på kle etter været i lag med ein vaksen.
- Barna blir minna om at det er lurt å gå på toalettet før dei skal ut. (Den som vil)

Mål:

- Må få rydde opp maten, og gjere rommet klart til leik og anna aktivitet.
- Toaletterutinar: Lære seg gode rutinar. Kroppskontroll.
- Påkledning: Sjølvstendetrening (finne eigne og eigna kle, kle på seg med minst mogleg hjelp)
- Halde orden på eigen plass i garderoben
- Konsentrasjon. Greie å konsentrere seg om sine eigne kle i eige tempo.
- Vente på tur. Ikkje alle kan få hjelp på same tid.
- Utvikle kroppsbevisstheit

Uteleik:

Innhald:

- Barna leikar på uteområdet klatrar, spring, sykklar, akar, huskar, sandleik, rolleleik, regelleik t.d. alle mine kyllingar osv
- Barn og tilsette går tur.

Mål:

- Allsidig utvikling med hovudvekt på det grovmotoriske og sosiale. Jf Rammeplan for bhg.
- Motivere og inspirere barn til å like å vere ute.
- Frisk luft
- Trygge leikemoglegheiter.

Fruktmåltid:

Innhald:

- Ein tilsett finn fram frukt/knekkebrød/yougert og serverer barna. I tillegg drikke.

Mål:

- Eit lite påfyll av energi og væske for barna.
- Viktige næringsstoff.
- Gode vanar. Motivere barna til å ete frukt og grønt

Språkleg kompetanse

Rammeplan for barnehagen seier:

Barnehagen må sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser. Alle barn må få et rikt og variert språkmiljø i barnehagen. Noen barn har sen språkutvikling eller andre språkproblemer. De må få tidlig og god hjelp. (sitat frå Rammeplan for barnehagen s.35)

For å arbeide mot måla i Rammeplan gjer me fylgjande: (Vert tilpassa alderen til ungen)

- Snakke med ungane i daglegdagse situasjonar. Mykje språkutvikling i måltidet, påkledning m.m.
- Me pratar om det meg gjer i lag med ungane. Dette er spesielt viktig for dei minste.
- I konfliktløsning prate om følelsar-løyse opp i situasjonen
- Ikkje rette på ord dei seier feil, men gjenta ordet slik det skal uttalast.
- Snakke ordentleg – ikkje babyspråk.
- Forstå kroppsspråk og setje ord på. Viss me ikkje forstår kva barnet seier, ber me dei om å vise oss kva dei vil – set så ord på tingen dei vil ha. Prøve å finne ut kva dei meiner når me ikkje forstår. Sei opp att ordet rett. Ikkje lest som me forstår, men ta ungen på alvor og prøve å få fatt i kva han meiner.
- Bruke rett ord på begrep, seie sau ikkje bæen el.likn
- Skilje lyden på bokstaven og namnet på bokstaven
- Lese bøker - høgtlesing – fortelje historiar
- Songar
- Leik og regler. T.d. synge det ein gjer
- Fortelje eventyr
- Variere toneleie. Gjer språket meir interessant
- Synleggjere ord, bokstavar og tal
- Rytme i språket. Klappe namn.
- Skrive namnet sitt på teikningar
- Teikne og fortelje kva dei har teikna
- Bruke tulleord og rimeord

Kommunikasjon, språk og tekst er felles satsingsområde for heile oppvekstsenteret. Sjå meir under satsingsområde.

Sosial kompetanse

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

(Barnehageloven § 1 Formål, 3. ledd.)

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold, 4. ledd.)

Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner. Denne kompetansen uttrykkes og tilegnes av barn i samspill med hverandre og med voksne. Den gjenspeiles i barns evne til å ta initiativ og til å opprettholde vennskap. Forståelse for sosiale forhold og prosesser og mestring av sosiale ferdigheter krever erfaring med og deltakelse i fellesskapet.

(Rammeplan for barnehagen, s.34)

- «Steg for steg» er eit verktøy som me bruker i dette arbeidet.
- «Venner», er eit verktøy som me bruker for å snakke om vennskap
- «Nelly og Hamza» tek for seg grunnleggande begrep, kjensler, former, munnmotorikk, tal og fargar

- Me brukar primærkontaktar til nye ungar ved oppstart. Ungen møter då fyrst ein vaksen og opprettar eit tillitsforhold til denne før han/ho vert kjende med fleire av dei vaksne.

- Når me startar opp i barnehagen om hausten har me alltid oppstart på programmet. Me ynskjer at ungane skal bli kjende med barnehagen, dei vaksne, og dei andre ungane. Me snakkar om vennskap og korleis me skal vere mot kvarandre.

- lære reglar og normer for god samhandling.

- Handlingsplan mot mobbing. Ligg som dokument på heimesida til Oppvekstsenteret

- Viser elles til det me har skrive om medverknad.

Fagområda

Rammeplanen skisserer 7 fagområde som barnehagen skal arbeide med. Desse 7 fagområda er:

1. KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST
2. KROPP, BEVEGELSE OG HELSE
3. KUNST, KULTUR OG KREATIVITET
4. NATUR, MILJØ OG TEKNIKK
5. ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI
6. NÆRMILJØ OG SAMFUNN
7. ANTAL, ROM OG FORM

Barna får møte alle disse fagområda gjennom kvardagsaktivitetar, leik og tilrettelagde aktivitetar. Aktivitetane blir tilpassa alder og utvikling, dvs det skal vera progresjon etterkvart som barnet veks og utviklar seg. Barna har medverknadsrett, det betyr at personalet må organisere innhaldet i barnehagedagen slik at dei tek omsyn til barna sine ynskjer for leik og aktivitetar. Ein del av aktivitetane høyrer inn under fleire fagområde, og det blir heile tida arbeidd tverrfagleg med fleire fagområde innanfor same tema/aktivitet.

Tema og Satsingsområder:

Kommunikasjon, språk og tekst

Rammeplan for barnehagen seier:

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Kommunikasjon foregår i et vekselspill mellom å motta og tolke et budskap, og å selv være avsender av et budskap. Både den nonverbale og den verbale kommunikasjonen er viktig for å utvikle et godt muntlig språk. Å få varierte og rike erfaringer er avgjørende for å forstå begreper. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk. Tekst omfatter både skriftlige og muntlige fortellinger, poesi, dikt, rim, regler og sanger. Viktige sider ved kulturoverføringen er knyttet til kommunikasjon, språk og tekst.

Gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna

- lytter, observerer og gir respons i gjensidig samhandling med barn og voksne
- videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- bruker sitt språk for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og å skape positive relasjoner i lek og annet samvær
- får et positivt forhold til tekst og bilde som kilde til estetiske opplevelser og kunnskaper, samtaler, og som inspirasjon til fabulering og nyskaping
- lytter til lyder og rytme i språket og blir fortrolige med symboler som tallsiffer og bokstaver
- blir kjent med bøker, sanger, bilder, media m.m.

(Sitat frå Rammeplan, s40)

Hovdusatsing 2015/2016: Språkutvikling og fysisk aktivitet

Språkutvikling: Samtale		
Resultatmål	Tiltak	Tid
<p>Alle barna i Jostedal bhg får delta i samtale med vaksne og andre barn.</p> <p>Alle tilsette praktiserer språkutviklande samtalar i kvardagen.</p>	<p>*Den vaksne er bevisst på kva ein språkutviklande samtale er</p> <p>*Innby til samtale i naturlege situasjonar. Dei vaksne øver på å stille «dei rette» spørsmåla, for å halde samtalen i gang over tid.</p> <p>*Den vaksne utnyttar naturlege situasjonar til å prate med barnet. Både enkeltbarn og i gruppe.</p> <p>*Den vaksne styrer samtalen slik at alle kjem til ordet</p> <p>* I samtalen ser me på den me snakkar med</p> <p>* At borna tek kontakt både for å spørje og å fortelje</p> <p>* Den vaksne har periodevis fokus på samtalen i: -konflikthåndtering - måltidet - påkledning - stellesituasjon - leiken Avkryssingsark for kvart område ein har fokus på</p> <p>*Sette ord på omgrepa me bruker i det daglege</p> <p>*Bevisst bruk av rett ord på rett ting, og ikkje bruke «baby-språk»</p> <p>*Forteljarkort</p> <p>*Lage historiar av «ting i pose». Ein startar og neste fortset. Tinga i posen styrer historien vidare. Den vaksne oppsummerer.</p> <p>* Gebursdagslys (kunstig kubbelys) som går frå barn til barn der den som held lyset seier noko fint til den som har bursdag.</p>	<p>Er gjennomgåande for heile barnehageåret.</p>

Språkutvikling: Musikk og rytme		
Resultatmål	Tiltak	Tid
Alle barna i Jostedal Barnehage er med å lagar rytmen i språket	*Lage egne instrument som pinnar, rasle-egg og trommer	Okt/nov
	*Lytt og høyre rytmen i orda. Prøve ut og lytte	Er gjennomgåande for heile barnehageåret.
	*Klappe enkle ord, t.d. navnet sitt. Finne ut kor mange stavinga ein har	
	*Songsamlingar felles og i mindre grupper	
	Songsamling med Arvid og Oddbjørg	2.kvar måndag
	*»Blåbærturen» av Alf Prøysen som song og dramatisering	Sept/okt
	*Besøk av lokale musikarar	
*Overføring av kultur		
Språkutvikling: Fysisk aktivitet		
Resultatmål	Tiltak	Tid
Alle barna i Jostedal Barnehage er har fysisk aktivitet	*Ut på tur i nærmiljøet, bærtur, plukke haustblad og hente inn naturmateriale til prosjekt	2.kvar måndag
	*Gymsalaktivitet i grupper	
	*5-åringar (delt i gruppe) er med på gymtime ilag med 2.klassen	August
	*Fisketur for 5-åringane	
	*Badegrupper	
	*Akedag/skileik når snøen er her	
	*Ta med ski når barna ynskjer sjølve	
	*Delta på Prespas; registrering av fysisk aktivitet hjå barnehageborn i sogn og fj. Høgskulen ansvar for gjennomføringa	
	*Mini-røris	
	*Bruke uteleiken til å utfolde seg. Både på ulike klatreplassar me har og ved å prøve seg sjølv i ulendt terreng	

Vidareføring av satsinga frå dei to siste åra:

Språkutvikling: Rim, regler, dikt og song		
Resultatmål	Tiltak	Tid
Barna i Jostedal barnehage får høyre rim, regler og song jevnleg	<ul style="list-style-type: none"> * Song som kommunikasjonsmiddel * Synge songar med rørsle *Bruke rim/ellingar/songleikar/ringleikar *Songsekker, ungane får trekke korleis song me skal synge * Bli kjende med nye omgrep som opptrer i songen * Vidareføre songane i «Toneskrinet» av Judith Vestreim * Leikar i gymsal og ute. Alle mine killingar kom heim, m.fl. 	<p>Gjennom heile året</p> <p>Sept-okt</p>

Språkutvikling: Forteljing og høgtlesing		
Resultatmål	Tiltak	Tid
Alle ungane er glade i å bli lesne for	<ul style="list-style-type: none"> * Boka « Den lille larven Aldrimett» som tverrfagleg prosjekt *Lage avkryssingsliste for å sjå til at alle barna blir lest for. *Halde fram med utlån av bøker i garderoben * Boka mi: Kwart barn får etter tur ta med ei bok heimanfrå som dei presenterer for dei andre ungane i bhg. *Teikne frå ei boka – eventyr- song *Dialogisk lesing - fokusord *Eventyr - dramatisere *Dramatisere – Lage film av «Blåbærturen» 	<p>Avkryssingsliste i veke</p> <p>Gjennom heile barnehageåret</p> <p>Sept- okt</p>

Språkutvikling: Leik		
Resultatmål	Tiltak	Tid
<p>Leggje til rette for språkutvikling ved å stimulere leiken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> *Gjere leikeromma meir innbydande til rolleleik *Gje tid og rom for leik *Stimulere leiken ved å gje ungane opplevingar *Rolleleik som speiglar den vaksne som rollemodell *La barna få tid og ro til samtalar seg imellom *Skjerme dei minste i leiken *Oppgradere og innreie dokkehyttene for å stimulere til rolleleik ute. * Samle tomme boksar og diverse frå matlaging som kan brukast i leiken. *Skriftspråkstimulerande leik med 2.klassen *Dei vaksne går inn i leiken når det er naturleg. 	

Faste tema som går att kvart år i barnehagen:

Bli kjende i barnehagen		
Resultatmål	Tiltak	Tid
Ei god og trygg tilvenjing til barnehagen	<ul style="list-style-type: none"> - Trygge vaksne (primærkontaktar til dei nye barna) - Tryggleik i at ting gjentek seg, faste rutinar - Tid til leik 	August og september
Årstidene- haust, vinter, vår og sommar		
Resultatmål	Tiltak	Tid
Ein viss bevisstheit kring årstidene. Registrere forandringane i naturen	<ul style="list-style-type: none"> - Kva kjenneteiknar haust, vinter, vår og sommar - Korleis må me kle oss til ulike tider? - Gå turar - Plukke bær om hausten - Så frø om våren - Gå på ski om vinteren - Bade om sommaren 	Gjennom heile barnehageåret
Høgtider: Advent og jul, fastelavn og påske, 17.mai		
Resultatmål	Tiltak	Tid
Skape forventning til høgtida	<ul style="list-style-type: none"> - Formidle kultur og tradisjonar i samsvar med Rammeplan for barnehagen. - Tema i samling - Nissefest før jul - Påskefrukost før påske - Fastelavnris - Karneval - Fastelavnbollar 	Ei tid før den aktuelle høgtida
Sjølvtendetrening		
Resultatmål	Tiltak	Tid
At kvart barn blir mest mogeleg sjølvhjelpne i dagligdagse situasjonar	<ul style="list-style-type: none"> - Gje hjelp til sjølvhjelp i t.d. måltid, påkledning, handvask/hygiene, toalettgange, leik med andre/sosiale situasjonar. 	Gjennom heile året
Gebursdagsfeiring		
Resultatmål	Tiltak	Tid
Gje barnet som har bursdag ekstra merksemd	<ul style="list-style-type: none"> - Flagget til topps for den som har bursdag - Gebursdagsbarnet får krone, og vert vist ekstra merksemd i samling. - Gebursdagslys som skal gå rundt. Kvart barn skal seie nokre fine ord om den som har bursdag. - Fruktfat til kos 	Når barnet har bursdag

3. PLANLEGGING OG SAMARBEID

Planleggingsdagar 2014/2015:

- 5. oktober -15
- 4. januar -16
- 8. april -16
- 12. og 13. august -16

Personalmøte 3 timar pr mnd

Personalet avspaserer desse timane.

Dokumentasjon

Me vil bruke nettsidesaker og oppslag/tavle i gangen som den viktigaste dokumentasjonen.

Samarbeidspartar:

Sfo

Sfo barna er i lag med barnehagebarna om morgonen, og av og til på ettermiddag. Sfo barna har på ettermiddagen basen sin i gymsalen, men me vil samarbeide av og til heilt på slutten av dagen. Sfo-barna viser stor omsorg for spesielt dei minste barnehagebarna, og dei er verdifulle leikekameratar for dei eldste barna i barnehagen.

PPT

Leiar ved kontoret er psykolog Olfert Øvrebø – , tlf. 57685576, I løpet av året er tilsette ved PPT rundt i barnehagar og skular for å rettleie personale og foreldre i høve innmeldte saker der det er utfordringar hjå einskildebarn eller i gruppa. Ingen born vil få hjelp frå PPT utan at foreldra er samde i det. Dette med unnatak av saker der barnevernet kan bli koplå inn. Viser her til "Lov om barnehager", § 22. Foreldra kan sjølve kontakte PPT for å søke råd og rettleiing.

Helsestasjon

Fysioterapeut Carla Navarro på helsestasjonen er innoim barnehagen nokre gonger i året. Ho har fokus på den *motoriske* utviklinga til barna. Carla gjennomfører både finmotorisk og grovmotorisk 4-års-kontroll i barnehagen + 6-årskontroll før skulestart. Ingen får tilpassa opplegg utan løyve frå foreldra.

Foreldrerttleiing er eit tilbod ved helsestasjon. Rettleiar tilbyr:

- Rettleiing på enkelt spørsmål
 - Telefonkontakt/støtte
 - Individuelle samtaler
 - Meir omfattande rådgiving
- Sjå elles oppslag på foreldretavla.

HSP team

Eit samarbeidsforum mellom barnehage, og andre aktuelle samarbeidspartar som helsestasjon, barnevern/ sosialkontor, lege, PPT

Intensjonen med desse møta er:

- Barnet i fokus. Drøfte saker som gjer barn sin kvardag betre.
- Ein møteplass der ein kan ta opp bekymringar anonymt. Viss ein skal diskutere spesielle barn, må dette vere klarert med foreldre/føresette på førehand.
- Både foreldre og personale kan melde inn saker.